

THE SUBJECT OF INTERDISCIPLINARITY

Ljiljana Desevic

Dom zdravlja, Pljevlja

Stefan Grujicic

Hajdana Bulatović

NLB, Bar, Dom Zdravlja,

Milenka Vranes-Grujicic

Bar, Crna Gora, ordinacijavranes@gmail.com

Abstract: It is believed that knowing the structure of one system is a precondition for understanding the structure of other systems and that in order to understand structures of other systems, including the structure of the Universe itself the knowledge of psychological system structure is necessary since it is the most complex of all known systems.

Psychotherapy reveals that the macro structure of the man's psychological system is made by all his life experiences, ie. everything he experienced during the life. His current experience and his remembered experiences (memories) are of particular importance. Components of life experience are the circumstances and our reactions to them. Psychological processes occur within components of life experience. For example seeing a big dog triggers fear. Or expressed in the language of the theory of the structure: the processes that take place within the components of life experience are the links (connections) of life experience. The connections within a life experience (connections between circumstances and reactions) we shall call horizontal links, or horizontal connections of psychological system. Horizontal connections of psychological system are available for observation.

When in the course of deep psychotherapy we compare symptoms (emotions) that the client had in several of the analyzed experiences, it can be seen that within its current problems his earlier complaints are "hidden". It means that the same parts of the psychological system (the same emotions) continue in the next life experiences; therefore we can conclude that the psychological processes are taking place between different life experiences too. The processes that take place among different life experiences we shall call vertical links (vertical connections) of psychological system. The vertical connections of psychological system consist of the same parts of the structure of many different life experiences that continue being unchanged in the psychological system of a man. Being processes of the system (system functions) vertical connections of psychological system, are not available for observation.

All systems, including psychological system are associated with structures of other systems by external connections. External connections of two systems make the same structural components of these systems. The total of the same components of the structure of different systems make vertical connection of the Universe. The vertical connection of the Universe is not available for observation. Understanding of horizontal and vertical connections of the studied system should be the subject of individual sciences. The subject of interdisciplinary should be understanding external connections of two or more systems, in other words understanding of vertical connections of the Universe. In our research, we will point out the way of understanding of the psychological system with horizontal and vertical connections and in that way successfully solve many deeply repressed psychological problems, which can only bring an insight, can be successfully resolved, release and find a solution for the long-term psychological problems.

Keywords: Psychological structure, system, problem, solution.

PREDMET INTERDISCIPLINARNOSTI

Ljiljana Dešević

Dom zdravlja, Pljevlja,

Stefan Grujić

NLB, Bar, Dom Zdravlja

Hajdana Bulatović

NLB, Bar, Dom Zdravlja

Milenka Vraneš-Grujić

Bar, Crna Gora, ordinacijavranes@gmail.com

Sažetak: Smatra se da je poznavanje strukture jednog sistema preduslov za razumevanje strukture drugih sistema i da je u cilju razumevanja strukture ostalih sistema, pa i strukture Univerzuma samog, neophodno poznavanje strukture psihološkog sistema, tog najsloženijeg od svih poznatih sistema.

Psihoterapija nam otkriva da makro strukturu psihološkog sistema čoveka čine sva njegova *životna iskustava*, tj. sve što je on tokom života doživeo. Posebno su značajni njegovo aktuelno iskustvo i njegova zapamćena iskustva (sećanja). Komponente životnog iskustva su *okolnosti i reakcije*. Između komponenti životnog iskustva se odvijaju psihološki *procesi*. Npr. opažanje psa izaziva strah. Rečeno jezikom teorije strukture: procesi koji se odvijaju između komponenti životnog iskustva su *veze* (konekcije) životnog iskustva. Veze unutar jednog životnog iskustva (veze između okolnosti i reakcija) nazvaćemo *horizontalne veze*, ili horizontalne konekcije psihološkog sistema. Horizontalne konekcije psihološkog sistema su dostupne opažanju.

Kada se tokom dubinske psihoterapije uporede tegobe (emocije) koje je klijent imao u više analiziranih iskustava, vidi se da su unutar njegovih aktuelnih tegoba „sakrivene“ i njegove ranije tegobe. Znači, isti delovi psihološkog sistema (iste emocije) *traju* u narednim životnim iskustvima, pa se može zaključiti da se psihološki procesi odvijaju i *između* različitih životnih iskustva. Procese koji se odvijaju između različitih životnih iskustva nazvaćemo vertikalne veze (*vertikalne konekcije*) psihološkog sistema. Vertikalne konekcije psihološkog sistema čine isti delovi strukture više životnih iskustava koji ne promenjeni traju u psihološkom sistemu čoveka. Vertikalne konekcije psihološkog sistema, s obzirom da su to procesi (funkcije sistema), nisu dostupne opažanju.

Svi sistemi, pa i psihološki sistem, su spoljašnjim, *eksternim konekcijama* povezani sa strukturama drugih sistema. Eksterne konekcije dva sistema čine iste strukturalne komponente tih sistema. Ukupnost istih komponenti struktura više različitih sistema čine *vertikalnu konekciju Univerzuma*. Vertikalna konekcija Univerzuma nije dostupna opažanju.

Predmet pojedinačnih nauka bi morao biti razumevanje horizontalnih i vertikalnih konekcija proučavanog sistema.

Predmet interdisciplinarnosti bi moralo biti razumevanje eksternih konekcija dva ili više sistema, tj. razumevanje vertikalnih konekcija Univerzuma.

U našem istraživanju ćemo ukazati na način razumevanja psihološkog sistema povezivanjem horizontalnih i vertikalnih konekcija i tako uspešno riješiti mnoge duboko potisnute psihološke probleme, koji se jedino postizanjem uvida, mogu uspešno riješiti, odnosno otpustiti i naći rješenje za dugotrajne psihološke probleme.

Ključne riječi : Psihostrukturologija, sistem, problem, rješenje.

UVOD

Sve što postoji u prirodi, od kvanta do Univerzuma samog, na svim nivoima, je sistem sa složenom i matematički pravilnom strukturom i na strukturi zasnovanim funkcijama iste složenosti i pravilnosti. I pored toga što se savremene egzaktne nauke bave proučavanjem sistema, sistem nam je još uvek nepoznanica.

Da bi nauka proučavane sisteme bolje razumela, izmerila i izmenila, nije dovoljno da se samo promeni ugao gledanja na sistem. Nauka bi morala da dobije nove podatke i nove metode. Sve češće čujemo stav naučnika da egzaktne nauke čekaju na psihologiju da ona razume princip po kom je psihološki sistem čoveka strukturiran. Poznavanje strukture psihološkog sistema je preduslov da bi se mogle definisati predmet i metode interdisciplinarnosti.

METODA RADA

Tokom dubinske (psihoanalitičke) psihoterapije klijent i njegov psihoterapeut razgovaraju o aktuelnim tegobama klijenta i o tegobama koje je on imao u prošlosti.

Ovakav psihoterapijski, tj. metodološki postupak, nam otkriva strukturu vidljivog dela psihološkog sistema. Vidljivi deo psihološkog sistema je deo psihološkog sistema koji je ispunjenjećanjima. Makro strukturu tog dela psihološkog sistema čine *životna iskustava*, tj. sve ono što je čovek tokom života doživeo. Za sam proces strukturiranja psihološkog sistema, za proces razumevanja, merenja i izmene tog sistema su najznačajniji aktuelno životno iskustvo i zapamćena životna iskustva, tj.jećanja.

Psihoterapija nam otkriva da su životna iskustva *makrostrukturne komponente*, tj. makrostrukturni gradivni delovi ukupnog psihološkog sistema čoveka. Svako pojedinačno iskustvo ima pak svoje gradivne komponente, a koje su ujedno i mikrostrukturne komponente ukupnog psihološkog sistema. *Mikrostrukturne komponente* psihološkog sistema čine *okolnosti i reakcije* životnog iskustva. Okolnosti i reakcije jednog iskustva, npr. pas i strah, preko opažanja i pamćenja, koji su psihološki procesi, postaju deo psihološkog sistema čoveka. (Pas je spoljašnja okolnost, ali su opažanje psa ijećanje na psa deo psihološkog sistema.)

To znači da su, isto kao i kod kvanta, i u ovom slučaju okolnosti i reakcije istovremeno i *funkcije*, tj. psihološki procesi i *gradivne* (strukturalne) *komponente* psihološkog sistema. Svaka mikrostrukturalna komponenta psihološkog sistema (svaka okolnost i svaka reakcija) svakog životnog iskustva, ima svoji strukturu. Zato su opažene i zapamćene okolnosti i opažene i zapamćene reakcije same po sebi pojedinačni (psihološki) sistemi koji su dostupni opažanju.

Između komponenti jednog iskustva (između okolnosti i reakcija) odvijaju se psihološki *proces*i. Procesi koji se odvijaju među komponentama jednog iskustva (između psa i straha) su *veze životnog iskustva*. Veze unutar jednog iskustva nazvaćemo horizontalne veze, ili *horizontalne konekcije* ukupnog psihološkog sistema. Horizontalne veze (horizontalni procesi) psihološkog sistema imaju svoji strukturu, pa su zato i same sistem. Horizontalne veze psihološkog sistema su dostupne opažanju.

Kada tokom dubinske psihoterapije *poredimo* tegobe koje je klijent imao u više svojih iskustava (kada poredimo njegovu aktuelnu paniku i neki njegov dečji strah) vidimo da se u tegobama kasnijih iskustava (u panici), bez ostatka sadrže tegobe (strahovi) iz ranijih iskustava. To znači da se komponente ranijeg iskustva *sadrže* u komponentama narednih iskustava, tj. da traju u psihološkom sistemu. Iz rečenog sledi da se između više različitih iskustva čoveka, tj. između različitih makro komponenti psihološkog sistema, odvijaju psihološki procesi.

Procesi koji se odvijaju između različitih iskustava čoveka jesu vertikalne veze, ili *vertikalne konekcije* psihološkog sistema. Jednu vertikalnu konekciju psihološkog sistema čine komponente prethodnih iskustava (npr. strah) koje *traju* (ponavljaju se) u svim narednim iskustvima, tj. u psihološkom sistemu čoveka. Vertikalne konekcije imaju svoji strukturu, pa su zato i same sistem. Vertikalne konekcije se ne mogu opažati. Mi ne možemo opažamo proces koji strah pretvara u paniku. Vertikalne konekcije se mogu samo razumeti.

REZULTAT RADA

Svi se sistemi mogu podeliti na *bazične* sisteme (kvant, atom, ćelija, pa i Univerzum sam) i na *izvedene* sisteme koji su strukturirani (koji su nastali su, evoluirali su) iz bazičnih sistema.

Ako pođemo od principa strukturiranja psihološkog sistema možemo zaključiti da se svaki sistem strukturira iz strukture drugih sistema po principu da u sebi sadrži delove strukture svih sistema iz kojih je strukturiran. Sistemi se preko svojih zajedničkih komponenti, tj. preko istih delova svojih struktura, matematički pravilno konektuju u celinu Univerzuma.

Baš to što svi sistemi Univerzuma *imaju delom iste strukture*, omogućava nam da poznajući princip strukturiranja složenijeg sistema, razumemo principi strukturiranja onih sistema iz kojih se dati sistem strukturirao.

Psihološki sistem u sebi sadrži deo strukture, a time i deo principa strukturiranja, svih neorganskih i organskih sistema iz kojih je nastao (kvanta, atoma i neurona).

Iz svega rečenog sledi da svi bazični sistemi Univerzuma nužno moraju da imaju svoje *interne* konekcije (horizontalne i vertikalne veze) i *eksterne* konekcije.

Eksterne konekcije psihološkog sistema i svih bazičnih sistema čine:

1. Tačke konekcije dva sistema
2. Vertikalne konekcije Univerzuma

Tačku konekcije dva sistema čine iste komponente strukture dva *neposredno* konektovana sistema

Vertikalnu konekciju Univerzuma čine iste komponente strukture više *posredno* konektovanih sistema jeste.

Tačka konekcije dva sistema i vertikalna konekcija Univerzuma su takođe sistemi, sa svojim specifičnim strukturama. Ove konekcije-strukture-procesi nisu dostupni opažanju. Oni se mogu samo razumeti.

ZAKLJUČAK

Interdisciplinarnost bi trebalo da bude egzaktna naučna disciplina sa svojim opšte prihvaćenim predmetom istraživanja i svojom standardizovanom metodom. Mi predlažemo da se ta naučna disciplina nazove *strukturolologija*. *Predmet pojedinačnih nauka* bi moralo biti razumevanje horizontalnih i vertikalnih konekcija proučavanog sistema i razumevanje tačaka konekcije datog sistema sa drugim sistemima.

Predmet interdisciplinarnosti (predmet strukturolologije) bi moralo biti razumevanje tačaka konekcije različitih sistema i razumevanje vertikalnih konekcija Univerzuma.

Metoda interdisciplinarnosti (metoda strukturolologije) morala bi biti matematička metoda koja bi dovodila u vezu strukturu i funkcionisanje različitih sistema. Tom bi metodom znanje o strukturi i funkcionisanj jednih sistema doprinelo razumevanju strukture i funkcionisanja drugih sistema.

Filozofske misli o strukturi Univerzuma

Ukoliko znanje o principu strukturiranja psihološkog sistema i znanje o principu strukturiranja drugih bazičnih sistema primenimo na objašnjenje procesa strukturiranja Univerzuma, moći ćemo da pojasnimo specifičnost procesa strukturiranja Univerzuma tj. moći ćemo da odgovorimo na pitanje kako i od čega je Univerzum strukturiran.

Odgovor na pitanje kako i od čega je Univerzum strukturiran bi nas mogao dovesti do činjenice da je psihološki sistem, iako izvedeni sistem, istovremeno i bazični sistem, tj. gradivna komponenta iz koje je moguće da se jednom strukturira Bog.

LITERATURA

[1] Sigmund Freud: Odabrana dela, Matica srpska, Novi Sad, 1973

[2] Lj.Dešević Psihološki sistem: struktura i izmena strukture:

<http://www.psychosstructurology.rs/works/STRUKTURA%20PSIHOLOSKOG%20SISTEMA.pdf>

[3] Lj.Dešević Interdisciplinarnost i psihologija: osnovi strukturologije (<http://kpv.rs/?p=3257>)